

การจัดการขยะในโรงพยาบาลสันกำแพง

ความเป็นมา

เนื่องจากโรงพยาบาลสันกำแพงมีปริมาณขยะทั่วไปและขยะที่เกิดจากการให้บริการทางการแพทย์ ทั้งที่เป็นขยะติดเชื้อและขยะอันตรายทุกวัน จึงทำให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการจัดการเกี่ยวกับขยะภายในโรงพยาบาลสันกำแพงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งควรจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินตามแนวทางในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เป็นมาตรฐานเดียวกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ / กำจัดขยะ ภายในโรงพยาบาล มีแนวทางในการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาข้อมูล / เก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนขยะและการกำจัดขยะภายในโรงพยาบาล
2. จัดทำมาตรฐานการจัดการขยะภายในโรงพยาบาล
3. ชี้แจงแนวทางปฏิบัติให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบเพื่อความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ตรงกัน
4. ตรวจสอบปัญหาจากกรณีพบการจัดการขยะไม่ถูกต้อง
5. สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณา
6. ประชุมร่วมกับคณะกรรมการ ENV

เป้าหมาย

1. แม่บ้านทำความสะอาดในโรงพยาบาล
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและลูกจ้างในโรงพยาบาล

สรุปผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ 1 มาตรฐานการจัดการขยะภายในโรงพยาบาล

1. การแบ่งประเภทของขยะ

แบ่งประเภทของขยะในโรงพยาบาลสันกำแพงออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ขยะติดเชื้อ

ความหมายของขยะติดเชื้อ หมายถึงมูลฝอยทางการแพทย์ ซึ่งมีเหตุอันควรให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค เลือด ส่วนประกอบของเลือด สารน้ำจากร่างกาย เช่น วัสดุ ซากชิ้นส่วนของมนุษย์จากหัตถการ สำลี ก๊อซ ท่อยาง สารน้ำจากร่างกาย เข็มฉีดยา ไบโอมิต กระบอกลยา หลอดแก้ว สไลด์ จานเลี้ยง เชื้อ วัคซีน ตลับเสมหะน้ำลาย อาเจียน ผ้าอนามัย

1.2 ขยะอันตราย

ความหมายของขยะอันตราย หมายถึงขยะที่มีภัยต่อคนและสิ่งแวดล้อม อาจมีพิษ ติดไฟหรือระเบิดได้ง่าย เช่น พรอท ถ่านไฟฉาย ไฟแช็กแก๊ส หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ กระจบองสเปรย์ กระจบองยาฆ่าแมลง ยา สารเคมี ยาหมดอายุ

1.3 ขยะทั่วไป

ความหมายของขยะทั่วไป หมายถึงขยะที่ไม่เป็นอันตราย เช่น เศษอาหาร เศษกระดาษ เศษผัก ผัก ผลไม้ ใบไม้ ใบหญ้า มูลฝอยประเภทนี้ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

1.4 ขยะรีไซเคิล

ความหมายของขยะรีไซเคิล หมายถึงขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ โลหะ แก้ว พลาสติก อลูมิเนียม

2. ห้องพักขยะ

1. สถานที่ตั้งห้องพักขยะ ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ส่งกลิ่นรบกวนอาคารข้างเคียงและไม่อยู่ในตำแหน่งเหนือลมพัดผ่านประจำ
2. รถขนขยะสามารถเข้าถึงได้สะดวก
3. แยกขยะติดเชื้อและขยะทั่วไปออกจากกันโดยมีผนังกันถาวร
4. มีรางระบายน้ำจากห้องพักขยะต่อเชื่อมไปยังระบบบำบัดน้ำเสีย
5. มีระบบการกำจัดขยะติดเชื้อและขยะอันตรายอย่างเหมาะสม
6. มีลักษณะโปร่งไม่อับชื้น
7. มีระบบแสงสว่าง
8. มีประตูปิดมิดชิด
9. ติดตั้งก๊อกน้ำสำหรับล้างพื้นและทำความสะอาดห้องพักขยะ

3. ถังขยะ

ถังขยะติดเชื้อ

ถังขยะที่ใช้รองรับขยะติดเชื้อ มีป้ายข้อความแสดงชนิดของขยะที่จะทิ้งลงในถังขยะ ดังนี้

- วัสดุ ซาก ชิ้นส่วนมนุษย์จากหัตถการ รก
- สำลี ก๊อช ท่อหรือสายยางที่ใช้กับผู้ป่วย
- กระดาษฟรอยด์จากห้องฟัน
- ผ้าอนามัย แอมเพอร์ส
- อาหารเลี้ยงเชื้อ จานเลี้ยงเชื้อ
- ตลับเสมหะน้ำลาย
- อาเจียน

ถังขยะอันตราย

ถังขยะที่ใช้รองรับขยะอันตราย มีป้ายข้อความแสดงชนิดของขยะที่จะทิ้งลงในถังขยะ ดังนี้

- พรอท หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย
- ผ้าหมึกพิมพ์ ขวดหมึก
- กระดาษคาร์บอน
- น้ำยาล้างฟิล์ม ยาหมดอายุ กระจก สเปรย์

ถังขยะทั่วไป

ถังขยะที่ใช้รองรับขยะทั่วไป มีป้ายข้อความแสดงชนิดของขยะที่จะทิ้งลงในถังขยะ ดังนี้

- เศษอาหาร (เทน้ำออกก่อนทิ้งลงถัง)
- เปลือกผลไม้ ใบตอง
- ดอกไม้ ถุงใส่อาหาร
- แก้วกระดาษน้ำดื่ม
- ถุงพลาสติก เศษผ้า ฯลฯ

ถังขยะรีไซเคิล

ถังขยะที่ใส่รองรับขยะรีไซเคิล มีป้ายข้อความแสดงชนิดของขยะที่จะทิ้งลงในถังขยะ ดังนี้

- ขงจดหมาย หนังสือ
- วารสารเก่า กล่องกระดาษ กระดาษไม้ใช้แล้ว
- ขวดน้ำเกลือ แกลลอนน้ำยา ครอบงน้ำอัดลม ขวดพลาสติก

4. ถูขยขะ

ถูขยขะติดเชือ	ถูขยขะที่ใส่ใส่ขยขะติดเชือให้ใช้ถูขยขะสีแดง
ถูขยขะอันตราย	ถูขยขะที่ใส่ใส่ขยขะอันตรายให้ใช้ถูขยขะสีแดง
ถูขยขะทัวไป	ถูขยขะที่ใส่ใส่ขยขะทัวไปให้ใช้ถูขยขะดำ
ถูขยขะรีไซเคิล	ถูขยขะที่ใส่ใส่ขยขะรีไซเคิลให้ใช้ถูขยขะดำ

5. รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายขยขะ

แยกประเภทรถเข็นทัวไปและรถเข็นขยขะติดเชือ โดยรถเข็นขยขะติดเชือ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น และทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดย่าง ฝิวเรียบ ไม่มีขอกมมอันเป็นแหล่งหมักหมมของเชือโรค มีขงระบายน้ำ มีผนังทักและมีฝาปิดป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไปในรถ โดยรถเข็นขยขะจะใช้ในกรณีขนย้ายขยขะจากอาคารโรงพยาบาล ไปยังโรงพักขยขะ

6. การแต่งกายของผู้มีหน้าที่ในการกำจัดขยขะ

ผู้มีหน้าที่ในเกี่ยวกับการกำจัดขยขะ ขณะปฏิบัติงานให้สวมถูขยขะมูอย่างหนา ฝักันเปือน รองเท้าบูท ฝักันปิดปาก-ปิดจมูก หลังปฏิบัติงานเสร็จสิ้น ให้ชำระร่างกายทุกครั้ง

7. วิธีกรเก็บขยขะ

ขยขะติดเชือ

การเก็บขยขะติดเชือ แยกเป็นขยขะติดเชือธรรมดาและขยขะติดเชือมีคม โดยขยขะติดเชือธรรมดา เก็บและเปลี่ยนถูขยขะทุกวัน ปิดปากถูขยขะให้แน่น ส่งหึ่งพักขยขะติดเชือ ส่วนขยขะติดเชือมีคม ใส่แกลลอนหรือครอบงหนามีฝาปิดพันด้วยกระดาษขาวเขียนติด “ขยขะติดเชืออันตราย ห้ามเปิด” ก่อนทิ้งลงถังขยขะติดเชือ เพื่อส่งหึ่งพักขยขะติดเชือ

ขยขะอันตราย

การเก็บขยะอันตราย ให้ใส่ถุงขยะที่ปิดมิดชิดมีป้ายติดเตือน “ขยะอันตราย” ให้ชัดเจน ส่งเก็บที่
พักขยะอันตราย สำหรับขยะอันตรายพวกปรอท ก่อนนำไปทิ้งในถังขยะอันตรายให้ใส่ในภาชนะที่ปิด
มิดชิดก่อน

ขยะทั่วไป

การเก็บขยะทั่วไป เก็บและเปลี่ยนถุงขยะวันละครึ่ง ปิดปากถุงให้แน่น ส่งเก็บที่ห้องพักขยะทั่วไป

ขยะรีไซเคิล

การเก็บขยะรีไซเคิล เก็บและเปลี่ยนถุงขยะสัปดาห์ละครึ่งหรือเมื่อเต็ม ส่งห้องพักขยะรีไซเคิล

8. วิธีการกำจัดขยะ

ขยะติดเชื้อ

1. การกำจัดขยะติดเชื้อ จะจัดเก็บโดยบริษัท ส.เรืองโรจน์ จ.สระบุรี ทุกวันอังคาร,วันศุกร์ ในราคา
ค่าจัดเก็บคิดตามน้ำหนักคือ กิโลกรัมละ 12 บาท
2. เมื่อจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ผู้ดูแลระบบการกำจัดขยะ ต้องล้างทำความสะอาดโรงพักขยะทันที

ขยะอันตราย

1. การกำจัดขยะอันตราย จะจัดเก็บโดยบริษัท ส.เรืองโรจน์ จ.สระบุรี ทุกวันอังคาร ในราคา
ค่าจัดเก็บคิดตามน้ำหนักคือ กิโลกรัมละ 18 บาท
2. เมื่อจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ผู้ดูแลระบบการกำจัดขยะ ต้องเก็บกวาดโรงพักขยะให้สะอาดทันที

ขยะทั่วไป

1. การกำจัดขยะทั่วไป จะจัดเก็บโดยบริษัทจินตนา ทุกวันอังคาร ในราคาค่าจัดเก็บคิดตามน้ำหนัก
คือ กิโลกรัมละ 2 บาท
2. เมื่อจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ผู้ดูแลระบบการกำจัดขยะ ต้องล้าง ทำความสะอาดโรงพักขยะทันที

ขยะรีไซเคิล

1. การกำจัดขยะรีไซเคิล จะจัดเก็บโดยชมรมลูกจ้างโรงพยาบาลสันกำแพง 2 เดือนต่อครั้ง เพื่อ
จำหน่ายนำเงินรายได้เข้าชมรมฯ
2. เมื่อจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ผู้ดูแลระบบการกำจัดขยะ ต้องเก็บกวาดโรงพักขยะให้สะอาดรวมทั้ง
เก็บขยะที่เหลือจากการจำหน่าย ใส่ถุงดำส่งเข้าโรงพักขยะทั่วไปเพื่อกำจัดต่อไป

9. การจัดเก็บขยะติดเชื้อของสถานบริการสาธารณสุขเครือข่ายโรงพยาบาลสันกำแพง

รถโรงพยาบาลจะไปรับขยะติดเชื้อที่สถานอนามัยในเครือข่าย 11 แห่ง ทุกวันอาทิตย์ นำมาพักไว้
ที่โรงพักขยะของโรงพยาบาล เพื่อรอให้บริษัทมารับไปดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการ
ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติตามแนวทางหลัก IC